

waarin beri-beri was voorgekomen en voedde die met pisang, suikerriet en ananas, welke stoffen eerst over den bodem der cel werden gestreken ten einde ze te besmetten. Van die apen kregen vele klinische en pathologisch-anatomische symptomen van beri-beri, zooals uit de zeer uitvoerige beschrijving blijkt.

Een specifiek agens kon hij noch in het afschrapsel van den bodem en van de muren, noch in de lucht, noch in de verschillende lichaamsdeelen aantoonen.

Volkomen zekerheid bestaat er dus niet, maar de minutieuse onderzoekingen bij menschen, die onder bijna volstrekt dezelfde omstandigheden leefden, geven een grooten steun aan de meening, dat beri-beri tot de infectie-ziekten moet gerekend worden. Het eenige verschil in leefwijze was, dat de dierlijke spijsen eenigszins verschilden naar de godsdienstige voorschriften of volksgewoonten, hoewel steeds voor een equivaleerende hoeveelheid zorg gedragen werd.

C. L. VAN DER BURG.

INGEZONDEN.

OPERATIE VOOR HERNIA INGUINO-CRURALIS.

Naar aanleiding van het stukje over deze operatie, verschenen in het nummer van dit *Tijdschrift* van 31 October 11., deelt collega NARATH mij mede, dat hij een gelijke methode sedert zeven jaren herhaaldelijk met goed succes in de Utrechtsche kliniek heeft toegepast. Deze methode heeft hij in het kort beschreven in zijn stuk: Over den invloed van BASSINI's radicaal-operatie van de liesbreuk op de operaties in de liesstreek in het algemeen (dit *Tijdschrift* 1900, I, n°. 15) en meer uitvoerig met de daarbij behoorende ziektegeschiedenissen uit zijn kliniek laten beschrijven in de dissertatie van Dr. VAN DER MINNE: „Bijdrage tot de kennis der herniologie” (5, II, 1900). Tot mijn grooten spijt zijn mij beide mededeelingen ontgaan, wat bij de enorme uitgebreidheid der heelkundige literatuur zoo gemakkelijk gebeuren kan.

J. ROTGANS.

DE LEIDSCHHE HOOGLEERAARSBENOEMING.

Geachte Redactie!

Het zij mij vergund naar aanleiding van bovengenoemde quaestie eenige mededeelingen te doen, en eenige opmerkingen te maken.

Als secretaris van de *Vereeniging van homoeopathische geneesheeren in Nederland* betrokken in deze geschiedenis, mocht ik tot nu toe niets laten hooren.

Thans nu in couranten en tijdschriften een mededeeling is gedaan, die gelijk straks zal blijken een niet genoeg af te keuren uitvloeisel van pedanterie is, is de tijd van zwijgen voorbij.

De nog steeds niet benoemde Hoogleraar te Leiden heeft reeds heel wat personen tot oordeelen en veroordeelen gelegenheid gegeven. *Een homoeopaath zou ROSENSTEIN's opvolger worden!* Dit is genoeg om de geheele wereld, die met de universiteit in meer of minder nauw verband staand, kippevel te doen krijgen.

Ter geruststelling van al die zenuwachtig geprikkelde gemoederen moge dienen, *dat van een benoeming van een homoeopaath te Leiden niets zal komen!*

Geen homoeopaath zal de studentenhersentjes vergiftigen met niet officiëel gewaarborgde en gegarandeerde theoriën, enz. enz.

Er komt geen homoeopaath te Leiden, *uit gebrek aan liefhebbers!*

Wie zou zich ook in zoo'n wespennest willen steken?

Wie zou lust hebben om als ongewenschte en ongaarne geziene gast aan den Leidschen Senaatstafel plaats te nemen?

Gedwarsboomd, genegeerd enz. enz., zal, indien er al iemand te vinden ware, hij spoedig het veld moeten ruimen, en dit zou der homoeopathie meer kwaad doen, dan het vooruitzicht voorloopig van den universitaireren disch af te moeten blijven. Bovendien het ideaal der Nederlandsche homoeopathische artsen is op dit oogenblik nog niet het bezitten en bezetten eener leerstoel, en vooral niet van een leerstoel binnengesmokkeld onder valsche vlag. Dit is n. l. het geval, wanneer aan een homoeopaath het onderwijs in de gewone pharmacognösie en pharmacodynamiek wordt opgedragen. Het opdringen van een nietgewenschten hoogleraar moge gaan in andere faculteiten, bij de geneeskundige faculteit is dit o. i. niet de weg om het gewenschte doel te bereiken.

Ons ideaal is en blijft voorloopig een flink ziekenhuis te bezitten, waaraan dan een of meer docenten verbonden kunnen worden, die de homoeopathie praktisch en theoretisch doceeren. Vrij van alle universitaire banden, hoogstens als *privaat-docent* of wanneer de wet op het H. O. wordt aangenomen als *bijzonder hoogleraar*. Buda-Pesth heeft op ons allen te afschrikwekkend gewerkt.

Dat ik hier niet op losse gronden schrijf, of alleen om een eervolle retraite te dekken, kan blijken, uit *Afl. IV der Handelingen van de Vereeniging van homoeopathische geneesheeren in Nederland* (Maart 1903).

In Mei 1902 waren Dr. N. A. J. VOORHOEVE en schrijver dezes op audiëntie bij den Minister van Binnenlandsche Zaken. Z. E. vroeg ons toen reeds hem een buitenlander aan te wijzen, die als *privaat-docent* kon optreden om dan later tot Hoogleraar hem te kunnen benoemen.

Wij gingen daar toen niet op in, wijl het reeds bovenvermelde ons van meer gewicht toescheen.

Onze meening is sinds dien ongewijzigd gebleven; desondanks hebben wij getracht aan den wensch van den Minister te voldoen. Aan de candidaten werd eerlijk medegedeeld hoe hun verhouding tot den academischen senaat zou zijn, als opgedrongen hoogleraar. Het gevolg was, dat wij allen hier te lande zoowel als in het buitenland eenstemmig bleven over den te volgen gedragslijn. Men zie daarvoor o. m. de pas verschenen afl. V van het *Zeitschrift des Berliner Vereins homöopathischer Aerzte* en het artikel van Dr. KALLENBACH in de *Allgemeine homöopathische Zeitung* d. d. 5 Nov. 1903.

Wat betreft de quaestie Dr. MENDE-ERNST, *praktischer Arzt in Zürich*, en niet de ex-predikant-homoeopaath-kwakzalver (*Deutsch. med. Wochenschrift*), deze geschiedenis heeft allen ten zeerste verbaasd, die achter de schermen hebben gekeken.

Een paar vrienden van Dr. M. E. in Duitschland, gehoord hebbend van de aanhangige quaestie, hadden de aandacht op hem gevestigd, en beschreven hem als zeer wetenschappelijk enz. enz.

De meesten onzer was hij onbekend. Het gevolg was dat collega voor-HOEVE hem persoonlijk schreef, om inlichtingen. Hem vroeg, wie hij is, wat hij was en wat hij op wetenschappelijk gebied gepraesteerd had? Ter toelichting alleen maar de mededeeling waar het om handelde! MEER NIET! *Volstrekt dus geen aanbieding van een professoraat.*

Uit het antwoord dat inkwam, bleek ons direct (begin October) dat van een eventueel voordragen bij Minister K. geen sprake kon zijn, dat hij niet onze man kon zijn. *Circa 14 dagen* daarna lazen wij in de couranten enz., dat Dr. M. E. aangezocht was om te Leiden hoogleeraar te worden. Hoe is men aan dien onzin gekomen? Men zal toch zeker niet als een aanzoek beschouwen, wanneer men iemand vraagt: *Ik ken je niet, maar wie ben je, wat hebt gij gedaan?!* Candidaten die werkelijk aangezocht waren, trokken zich terug om de reeds bovenvermelde redenen; geen van allen gaf daaraan ruchtbaarheid.

Wij zelf zagen om voor de hand liggende redeuen waarvan enkele reeds boven vermeld zijn, liever, inplaats van een homoeopaath, een bekend pharmacoloog te Leiden, maar deze wikte zijn positie als hoogleeraar elders niet opgeven, en beval ons een zijner leerlingen, een jongen Hollandschen arts aan. Wijl bedoelde Hollander literarisch nog niets gepraesteerd had, en Minister K. ook geen Hollanders wilde hebben, waren wij niet in staat hem voor te dragen.

Minister K. wil geen Hollander, omdat z. i. een vreemdeling een onafhankelijker positie tegenover de andere hoogleeraren kan innemen.

Over de andere onderhandelingen zal ik zwijgen.

Overbodig waren n. i. deze mededeelingen niet.

U dankzeggend voor de verleende ruimte

Amsterdam, 9 November 1903.

Dr. M. L. VAN DER STEMPEL.

BERICHTEN.

BUITENLAND.

NEW-YORK. — **Melktoezicht en kindersterfte.** Te Rochester (Staat New-York) zijn van 1891 tot 1896 2879 kinderen beneden het jaar, en 1496 van 1 tot 5 jaar gestorven. In de 5 volgende jaren, toen bijzondere voorzorgen waren genomen met betrekking tot de melk, zijn 1887 kinderen beneden het jaar gestorven, of 21 pCt. minder en 876 van 1 tot 5 jaar, of 28 pCt. minder. Dr. GOLER, die deze mededeeling in de geneeskundige ver-